26 Αυγούστου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 160/93, 915/93)

Κοινωνικές Ασφαλίσεις — Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος (Ν.41/80) — Πρόνοια περί αναλογικής συντάξεως — Σκοπός — Συμψηφισμός της με την κυβερνητική σύνταξη στην περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων — Διαφοροποίηση μεταξύ κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων — Οι διακρίσεις κρίθηκαν δίκαιες από τη νομολογία που υιοθετήθηκε και στην υπό κρίση υπόθεση.

Συντάξεις — Ο περί Συντάξεων Νόμος, Κεφ. 311 — Άρθρο 32 (εισήχθη με το Νόμο 61/90) — Οι διατάξεις του συνάδουν τόσο με το Άρθρο 28 όσο και με το Άρθρο 192 του Συντάγματος.

Με την πρώτη εκ των προσφυγών ο αιτητής προσέβαλε την αρνητική απάντηση των καθ'ων η αίτηση σε παράκλησή του να τον πληροφορήσουν κατά πόσο μπορούσε να συμμετάσχει στο αναλογικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων ενώ με τη δεύτερη προσφυγή προσέβαλε τη μεταγενέστερη απόφαση περί συμψηφισμού της αναλογικής συντάξεως που είχε λάβει με την κυβερνητική του σύνταξη ως δημοσίου υπαλλήλου. Η εξέταση της αμφιβόλου εκτελεστότητας πρώτης προσβαλλόμενης πράξης παρείλκε εν όψει της εξέτασης από το Δικαστήριο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης με την δευτέρα των προσφυγών αποφάσεως.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Η νομοθετική πρόνοια για την παροχή αναλογικής σύνταξης, πρόσθετης προς την καθιερωμένη σύνταξη κοινωνικών ασφαλίσεων, έγινε για τη συνταξιοδοτική κάλυψη των εργαζομένων που δεν καλύπτονται από επαγγελματικό σχέδιο σύνταξης. Οι δημόσιοι υπάλληλοι τυγχάνουν σύνταξης. Ο συμψηφισμός της κυβερνητικής με την αναλογική σύνταξη, αποβλέπει στον αποκλεισμό παροχής και δεύτερης επαγγελματικής σύνταξης στους δημοσίους υπαλλήλους. Με το συμψηφισμό μειώνεται μόνο φαινομενικά η κυβερνητική σύνταξη· ό,τι συντελείται, είναι ο αποκλεισμός παροχής και των δυο συντάξεων στους δημοσίους υπαλλήλους.

2. Στη ***Ζεμπύλα ν. Δημοκρατίας*** αποφασίστηκε ότι οι διατάξεις του Άρθρου 32 του περί Συντάξεων Νόμου, Κεφ. 311 όχι μόνο δε συνιστούν δυσμενή διάκριση εις βάρος της κατηγορίας δημοσίων υπαλλήλων στην οποία εντάσσεται και ο αιτητής αλλά ταυτόχρονα τονίστηκε ότι αυτές κρίνονται δίκαιες - διαπίστωση την οποία ασπάζομαι και υιοθετών. Επίσης κρίθηκε ότι τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία κατοχυρώνονται από το Άρθρο 192 του Συντάγματος όχι μόνο δεν μεταβλήθηκαν δυσμενώς μετά την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας αλλά βελτιώθηκαν ουσιωδώς. Ανάλογη απόφαση ως προς τον εναρμονισμό του Άρθρου 32 του περί Συντάξεων Νόμου, με το Άρθρο 28 του Συντάγματος, λήφθηκε στην ***Αθανασιάδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας.*** Το Δικαστήριο συμφωνεί με το λόγο της ***Ζεμπύλα*** και της ***Αθανασιάδη*** και τον υιοθετεί και ως δική του έκφραση για την επίλυση των επίδικων θεμάτων.

3. Η απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής 815/93 είναι σύμφωνη με το νόμο και δεν προσκρούει ούτε είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Άρθρου 28 ούτε παραβιάζει τα δικαιώματα που εξασφάλισε στον αιτητή το Άρθρο 192 του Συντάγματος.

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (1989) 3 Α.Α.Δ. 1931,

Σεργίδης ν. Δημοκρατίας (1991) 1 Α.Α.Δ. 119,

Loizides a.o. v. Republic (Council of Ministers) 1. R.S.C.C. 107,

Boyiatzis v. Republic (1964) C.L.R. 367,

Frangides v. Republic (1966) 3 C.L.R. 181,

Ζεμπύλα ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 1657,

Αθανασιάδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 833.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της αρνητικής απάντησης των καθ'ων η αίτηση σε αίτημα του αιτητή για συμμετοχή στο αναλογικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων, και εναντίον μεταγενέστερης απόφασης των καθ'ων η αίτηση με την οποία συμψηφίστηκε η καταβολή αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την κυβερνητική σύνταξή του.

Α. Ευτυχίου, για τον Αιτητή.

Ε. Ρωσσίδου - Παπακυριακού, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή 160/93 προσβάλλεται η απάντηση των καθ' ων η αίτηση της 26/11/92 στην παράκληση του αιτητή να πληροφορηθεί κατά πόσο δικαιούται να συμμετέχει στο αναλογικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων με την καταβολή της συνεισφοράς του 3% από τη θέσπιση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 [Ν. 41/80 - Βλ. επίσης τον περί Συντάξεων τροποποιητικό Νόμο, αρ. 33(Ι)/92]. Η αρνητική απάντηση των καθ' ων η αίτηση αποτελεί το αντικείμενο της πρώτης προσφυγής.

Με την Προσφυγή 915/93 προσβάλλεται η μεταγενέστερη απόφαση των καθ'ων η αίτηση της 31/10/93, η οποία λήφθηκε μετά την απόκτηση δικαιώματος (από τον αιτητή) για την καταβολή αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η οποία συμψηφίστηκε με την κυβερνητική σύνταξη με την αφαίρεση της πρώτης από τη δεύτερη. Η αφαίρεση προβλέπεται από το Άρθρο 5(1) και από το Άρθρο 88(3) του Ν. 41/80. Διατηρώ επιφυλάξεις κατά πόσο το αντικείμενο της Προσφυγής 160/93 υπόκειται σε αναθεώρηση εφόσον η απόφαση δεν ήταν αφ' εαυτής καθοριστική για τα δικαιώματα του αιτητή. Κλίνω υπέρ της άποψης ότι η "απόφαση" είχε πληροφοριακό ή συμβουλευτικό χαρακτήρα, δε θα επεκταθώ

όμως στη διερεύνηση του θέματος εφόσον ο προσδιορισμός της υπόστασης εκείνης της απόφασης καθίσταται θεωρητικό εγχείρημα ενόψει της ενσωμάτωσης της αρχής στην οποία εδράζεται στην εκτελεστή απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της Προσφυγής 915/93.

Ο αιτητής διορίστηκε στη δημόσια υπηρεσία την 1η Δεκεμβρίου, 1956 και αφυπηρέτησε την 1η Φεβρουαρίου, 1989, χωρίς να έχει συμπληρώσει την περίοδο υπηρεσίας που θα του παρείχε το δικαίωμα απόκτησης πλήρους κυβερνητικής σύνταξης. Παρά το γεγονός αυτό και τις πρόνοιες των εδαφίων των προαναφερθέντων άρθρων του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ο αιτητής διεκδικεί δικαίωμα εξαγοράς του αναλογικού μέρους της σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων ή, ακόμα ακριβέστερα, όπως μη επενεργήσει ο συμψηφισμός της κυβερνητικής και της αναλογικής σύνταξης ενόψεις, (α) των αρχών της ισότητας που κατοχυρώνονται από το Άρθρο 28 του Συντάγματος και, (β) της διαφύλαξης των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων που του εξασφάλισε το Άρθρο 192.1 του Συντάγματος, με την πρόβλεψη για τη μη δυσμενή μεταβολή των όρων υπηρεσίας των ήδη υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων μετά την ανεξαρτησία. Στον όρο "όροι υπηρεσίας" δίδεται ευρεία ερμηνεία από το Άρθρο 192.7(β) του Συντάγματος και περιλαμβάνει "σύνταξιν, πρόσθετα χορηγήματα ή άλλα παρόμοια επιδόματα".

Το Άρθρο 32 του περί Συντάξεων Νόμου - ΚΕΦ. 311, το οποίο εισήχθη με τον περί Συντάξεων (Τροποποιητικό) Νόμο του 1990 (Ν. 61/90), εξαιρεί από τον προβλεπόμενο από το Άρθρο 88 του Ν. 41/80 συμψηφισμό της αναλογικής και της κυβερνητικής σύνταξης, εκείνο το μέρος της υπηρεσίας δημοσίων υπαλλήλων το οποίο υπερβαίνει την περίοδο υπηρεσίας για την απόκτηση πλήρους κυβερνητικής σύνταξης. Είναι η θέση του αιτητή ότι το Άρθρο 32 του ΚΕΦ. 311, προσκρούει στις διατάξεις του Άρθρου 28 του Συντάγματος και για το λόγο αυτό είναι αντισυνταγματικό, ενώ, παράλληλα, μεταβάλλει δυσμενώς τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που του κατοχυρώνει το Άρθρο 192.1 του Συντάγματος. Σκοπός του Άρθρου 32 είναι η εξαίρεση από το συμψηφισμό κυβερνητικής και αναλογικής σύνταξης εκείνου του μέρους της αναλογικής σύνταξης που κτήθηκε μετά τη συμπλήρωση της υπηρεσίας για την απόκτηση δικαιώματος για πλήρη κυβερνητική σύνταξη. Η διάκριση φαίνεται εύλογη εφόσον η πρόσθετη υπηρεσία δε συμβάλλει ούτε επαυξάνει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του δημοσίου υπαλλήλου.

Η νομοθετική πρόνοια για την παροχή αναλογικής σύνταξης, πρόσθετης προς την καθιερωμένη σύνταξη κοινωνικών ασφαλίσεων, έγινε για τη συνταξιοδοτική κάλυψη των εργαζομένων που δεν

καλύπτονται από επαγγελματικό σχέδιο σύνταξης. Οι δημόσιοι υπάλληλοι τυγχάνουν σύνταξης. Ο συμψηφισμός της κυβερνητικής με την αναλογική σύνταξη, αποβλέπει στον αποκλεισμό παροχής και δεύτερης επαγγελματικής σύνταξης στους δημοσίου υπαλλήλους. Με το συμψηφισμό μειώνεται μόνο φαινομενικά η κυβερνητική σύνταξη, ό,τι συντελείται, είναι ο αποκλεισμός παροχής και των δυο συντάξεων στους δημοσίους υπαλλήλους.

Στο Άρθρο 32 παρέχεται η δυνατότητα και σε υπαλλήλους που αφυπηρέτησαν πριν την 1/1/88, ν' αποκτήσουν το ευεργέτημα που παρέχει ο νόμος με την καταβολή ποσού αντιστοίχου προς τη συνεισφορά για την απόκτηση του δικαιώματος για αναλογική σύνταξη. Στην αγόρευση του αιτητή γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις αποφάσεις της ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην ***Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων*** (1989) 3 Α.Α.Δ. 1931 και στην ***Σεργίδης ν. Δημοκρατίας*** (1991) 1 Α.Α.Α 119), όπου εξηγείται ότι η αρχή της ισότητας, όπως απαντάται στο Άρθρο 28, έχει ως λόγο τον αποκλεισμό διακρίσεων μεταξύ ουσιαστικά ομοιογενών αντικειμένων και υποκειμένων του δικαίου, αφενός και, τον αποκλεισμό της εξομοίωσης ουσιαστικά ανομοιογενών αντικειμένων και καταστάσεων πραγμάτων, αφετέρου. Επίσης έγινε αναφορά σε σειρά δικαστικών αποφάσεων αναφορικά με την ερμηνεία του Άρθρου 192 που καταδεικνύουν την ευρύτητα του όρου "όροι υπηρεσίας" [βλ. ***Dr. P. Loizides and Others v. The Republic (Council of Ministers)*** 1 R.S.C.C. 107; ***Boyiatzis v. Republic*** (1964) C.L.R. 367; ***Frangides v. Republic*** (1966) 3 C.L.R. 181].

Στην απάντησή τους οι καθ'ων η αίτηση υποστήριξαν ότι υπάρχει ουσιαστική διαφορά μεταξύ δημοσίων υπαλλήλων, όπως και ο αιτητής, που δεν έχουν συμπληρώσει το σύνολο της υπηρεσίας για την απόκτηση πλήρους κυβερνητικής σύνταξης και εκείνων των οποίων η υπηρεσία υπερβαίνει το όριο αυτό, και ότι η διάκριση η οποία γίνεται δικαιολογείται από την αντικειμενική διαφορά μεταξύ των δυο κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων. Ως προς τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του αιτητή τα οποία του εξασφάλισε το Άρθρο 192, η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υπέβαλε ότι αυτά δεν έχουν πληγεί με τις πρόνοιες του Άρθρου 32 ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Παρόμοιο αίτημα, όπως εκείνο του αιτητή, απορρίφθηκε, όπως επεσήμανε (η δικηγόρος της Δημοκρατίας), σε δυο προηγούμενες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην ***Ζεμπύλα ν. Δημοκρατίας*** (1992) 4 Α.Α.Δ. 1657- απόφαση Αρτεμίδη, Δ.) και στην ***Αθανασιάδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*** (1993) 4 Α.Α.Δ. 833 απόφαση Κούρρη, Δ.). Στην ***Ζεμπύλα*** αποφασίστηκε ότι οι διατάξεις του Άρθρου 32 όχι μόνο δε συνιστούν δυσμενή διάκριση εις βάρος

της κατηγορίας δημοσίων υπαλλήλων στην οποία εντάσσεται και ο αιτητής αλλά ταυτόχρονα τονίστηκε ότι αυτές κρίνονται δίκαιες - διαπίστωση την οποίαν ασπάζομαι και υιοθετώ. Επίσης κρίθηκε ότι τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία κατοχυρώνονται από το Άρθρο 192, όχι μόνο δε μεταβλήθηκαν δυσμενώς μετά την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας αλλά βελτιώθηκαν ουσιωδώς. Ανάλογη απόφαση ως προς τον εναρμονισμό του Άρθρου 32 του περί Συντάξεων Νόμου, με το Άρθρο 28 του Συντάγματος, λήφθηκε στην ***Αθανασιάδης*** (ανωτέρω). Είμαι σύμφωνος με το λόγο της ***Ζεμπύλα*** και της ***Αθανασιάδης*** και τον υιοθετώ και ως δική μου έκφραση για την επίλυση των επίδικων θεμάτων.

Η απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της Προσφυγής 915/63 είναι σύμφωνη με το νόμο και δεν προσκρούει ούτε είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Άρθρου 28 ούτε παραβιάζει τα δικαιώματα που εξασφάλισε στον αιτητή το Άρθρο 192 του Συντάγματος.

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.

Η απόφαση στην Προσφυγή 915/93 επικυρώνεται στην ολότητά της βάσει του Άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος.

Οι προσφυγές απορρίπτονται με έξοδα.